

Anlam Bilim Araştırmaları - I

Editör: Funda TOPRAK

Editör: Prof. Dr. Funda TOPRAK

ANLAM BİLİM ARAŞTIRMALARI - I

ISBN 978-625-8325-78-2

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Ekim 2022, Ankara

Yayın-Proje: Ferdi Akkaya
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Dilde anlamı inceleyen çalışmalar dilbilimin ana konularından birini oluşturur. Dilbilimcilerin anlama olan yaklaşımları anlamın felsefi boyutuna göre şekillenmiştir. Son yüzyılda anlamın dillerde nasıl yapılandırıldığı, zamana bağlı olarak nasıl değiştiği, anlamın bileşenleri pek çok kuram ve yaklaşımla ele alınmıştır. Anlam, mantık ve felsefe bilimlerinin de önemli araştırma alanlarından biridir ancak dilbilgisel anlamdan bahsedildiğinde bu, insanın zihinsel süreçleriyle işlenip bir dil birimiyle ilettiği düşünceleridir Her dil birimi bir kavramsal anlam değerine sahiptir. Dil birimlerinin bunun dışında gönderimsel anlamı, sözcük anlamı, işlevsel anlamı, edimsel anlamı bulunur. Bu nedenle anlamın pek çok boyutu vardır.

Dilde üretilen anlamların, toplumun kültürel, siyasî, ekonomik vb. etkenlere bağlı olarak çeşitli bağlamlarda kazanıldığı söylenebilir. Tarihten günümüze farklı kollara dağılarak varlığını sürdüren Türk dilinin sözvarlığının zenginliği ve işlekliliği göz önüne bulundurulduğunda, sözcüklerin anlam çerçevesi de oldukça geniştir. Aynı durum dilbilgisel kategoriler için de geçerlidir.

Bu çalışmada, Türk dillerinde ve Türkçe öğretiminde anlam bilimle ilgili özel konularda hazırlanmış yazılar bulunmaktadır. Prof. Dr. Funda TOPRAK'ın doktorantları tarafından hazırlanan bu yazıların her biri, Türk dilinde ve Türkçe öğretiminde dilbilgisel anlamı, farklı açılardan ele almaktadır.

Prof. Dr. Funda TOPRAK'ın "Kutadgu Bilig'te Üslup" adlı yazısında, Kutadgu Bilig'te bir üslup özelliği olarak değerlendirilen seslenme öbekleri, soru aktarım cümleleri gibi sözdizimsel düzeyde anlam sağlayıcıları üzerinde durulmuş ve bu yapıların kullanım çeşitlilikleri ele alınmıştır.

Prof. Dr. Ahmet AKKAYA ve Dilek DEMİR'in "8. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Kavramına İlişkin Algılarının Çizdikleri Görseller Aracılığıyla İncelenmesi" adlı yazılarında, yazma kavramına ilişkin ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Doç. Dr. Ömer Tuğrul KARA'nın "Etnoornitoloji Bağlamında Türkçede Kuşların İsimlendirilmesi" adlı yazısında Türkçede kuş adlarının adlandırılmasında hangi anlambilimsel süreçlerin işletildiği üzerinde durulmuştur.

Doç. Dr. Serpil SOYDAN'ın "Nimşehit'in Bazı Şiirlerindeki Deyimler Üzerine Bir Değerlendirme" adlı yazısında asıl adı Armiye Ali Sayrami olan Uygur şairinin şiirlerinde geçen deyimler üzerinde durulmuştur.

Doç. Dr. Yaşar TOKAY'ın "Kutadgu Bilig'de Eş Gönderim" adlı yazısında Kutadgu Bilig'te ana cümle ve yan cümlede aynı canlıya, varlığa, nesneye gönderimde bulunan ögeler incelenmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Erol KUYMA'nın "Çorum İli Örneğinde Duvar Yazıları Üzerine Metaforik Bir Değerlendirme" adlı yazısında popüler kent kültürünün ögelerinden

biri olan ve türlü tepkilerin ifadesi olarak kullanılan duvar yazılarının kazandıkları yan ve mecazî anlam metaforlar üzerinden ele alınmıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Nurdan BESLİ'nin “Kutadgu Bilig’de Metonomi-Sinekdoka” adlı yazısında Kutadgu Bilig’te yer alan sözcüklerin benzetme gayesi taşımadan gerçek anlamının dışında kullanıldığı örnekler incelenmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Emine GÜLER’in “Tarihî Türk Lehçelerinde Bütünlük İfade Eden Sözcükler” adlı yazısında ‘bütün, tüm, her, her biri, hepsi, herkes, tamamı’ gibi anlamlara gelen sözcüklerin dilbilgisel görev kategorileri kapsam dışında tutularak Tarihî Türk lehçelerindeki tanıklanan biçimlerine yer verilmiştir.

Dr. Gülşah KADEM’in “Eski Anadolu Türkçesinde sal- Fiilinde Çok Anlamlılık” adlı yazısında, *sal*-fiilinin Tarama Sözlüğü’nde tanıklanan anlamlarının dışında temel anlamıyla ilişki farklı yan ve mecaz anlamlarına değinilmiştir.

Dr.Öğr. Üyesi Lira MAIRAMBEK KYZY’nın “Şecere-i Türk’te Ölümle İlgili Örtmeceler” adlı yazısında Ebulgazi Bahadır Han’ın Çağatay Türkçesi alanında vermiş olduğu önemli mensur eseri olan Şecere-i Türk’te ölümle ilgili geçen tabu sözcükler üzerinde durulmuştur.

Dr. Ebru ALAGÖZ BOYRAZ’ın “Durûb-ı Emsâli Osmaniyye’de Oksimoron (Dilsel Karşıtlık)” adlı yazısında Şinasi’nin hazırladığı atasözleri ve deyimler kitabında geçen iki zıt anlamlı sözcüğün bir arada kullanıldığı örnekler incelenmiştir.

Dr. Şaban ŞAHİNBAZ’ın “Ervahname’de Cennet-Cehennem ve Kıyamet Tasvirlerinde Benzetmeler” adlı yazısında, Eser Anadolu Türkçesine ait eserlerden biri olan Ervahname’de geçen dini sözvarlığında yer alan cennet-cehemnem ve kıyamet tasvirleri üzerinde durulmuştur.

Dr. S. Ceren DEMİR GÜNGÖR’ün “Türkiye Türkçesinde İsimden İsim Yapan Bağımlı Biçimbirimlerin Yer Kategorisinde Morfosemantik İncelemesi” adlı yazısında, yer kategorisinde olup yapım eki olarak kullanılan eklerin anlamsal çözümlemesi yapılmıştır.

Dr. Mina Dolati Darabadi’nin “İran Türk Ağızlarında Organ Adlarının EDPT’ye göre İncelemesi” adlı yazısında, İran Türk Ağızlarında kullanılan organ adlarının tarihî Türk dillerindeki durumlarının tespiti için Sir Gerard Clauson’un etimolojik sözlüğündeki organ adlarıyla karşılaştırma yapılmıştır.

Dr. Şahida BEYLUR’un “Divan-ı Hikmet’te Metafizik Kavramları” adlı yazısında Divan-ı Hikmet’te geçen dış dünyada somut karşılığı olmayan, akıl ve sezgi yoluyla elde edilebilen kavramların dilde nasıl ifade edildiği üzerinde durulmuştur.

Anlam Bilim Araştırmaları-I adlı eserimizin Türk dillerinde ve Türkçe öğretimindeki anlambilimi alanındaki yeni çalışmalara katkı sağlamasını temenni ediyoruz.

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Prof. Dr. Funda TOPRAK

1. Bölüm: Kutadgu Bilig'in Üslubu

Prof. Dr. Funda TOPRAK, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8036-8515

2. Bölüm: 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Kavramına İlişkin Algılarının Çizdikleri Görseller Aracılığıyla İncelenmesi

Dilek DEMİR, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0001-8036-8515
Prof. Dr. Ahmet AKKAYA, Adıyaman Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8036-8515

3. Bölüm: Etnoornitoloji Bağlamında Türkçede Kuşların İsimlendirilmesi

Doç. Dr. Ömer Tuğrul KARA, Çukurova Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-5418-7718

4. Bölüm: Nimşehit'in Bazı Şiirlerindeki Deyimler Üzerine Bir Değerlendirme

Doç. Dr. Serpil SOYDAN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7180-8769

5. Bölüm: Kutadgu Bilig'de Eşgönderim

Doç. Dr. Yaşar TOKAY, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8422-3049

6. Bölüm: Kutadgu Bilig'de Metonimi- Sinek doka

Dr. Öğr. Üyesi Nurdan BESLİ, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8940-1745

7. Bölüm: Duvar Yazıları Üzerine Metaforik Bir Değerlendirme

Dr. Öğr. Üyesi Erol KUYMA, Hitit Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-1074-9587

8. Bölüm: Tarihi Türk Lehçelerinde Bütünlük İfade Eden Sözcükler

Dr. Öğr. Üyesi Emine GÜLER, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-5287-8702

9. Bölüm: Eski Anadolu Türkçesinde sal- Fiilinde Çok Anlamlılık

Arş. Gör. Dr. Gülşah KADEM, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-5648-2104

10. Bölüm: Şecere-i Türk'te Ölümle İlgili Örtmeceler

Dr. Öğr. Gör. Lira MAIRAMBEK KYZY, Fırat Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8601-8011

11. Bölüm: Durûb-ı Emsâl-i Osmâniye'de Dilsel Karşıtlıklar

Dr. Ebru ALAGÖZ BOYRAZ, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2212-355X

12. Bölüm: İran Türk Ağzılarındaki Organ Adlarının Clauson'un Etimolojik Sözlüğü ile Karşılaştırılması

Dr. Mina DOLATİ
ORCID No: 0000-0002-4738-3841

13. Bölüm: Divan-ı Hikmet'te Geçen Metafizik Kavramlar

Dr. Şahida BEYLUR
ORCID No: 0000-0002-1274-1549

14. Bölüm: Ervâh-Nâme'de Cennet- Cehennem ve Kıyamet Tasvirlerinde Benzetme

Dr. Şaban ŞAHİNBAY, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0003-0820-0501

15. Bölüm: Türkiye Türkçesi İsimden İsim Yapan Bağımlı Biçimbirimlerde Yer Kategorisinin Morfosemantik İncelemesi

Dr. Sabire Ceren DEMİR, Ankara Yasemin Karakaya Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID No: 0000-0002-1092-8457

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

KUTADGU BİLİĞ'İN ÜSLÛBU

Kutadgu Bilig'de Bir Üslup Özelliği Olarak Anlatıcı.....	3
Kutadgu Bilig'de Bir Üslup Özelliği Olarak Seslenme Öbekleri.....	5
Kutadgu Bilig'de Bir Üslup Özelliği Olarak Soru Cümleleri	7
Doğrudan/Asıl Soru Cümleleri.....	7
Onaylama Sonucu Oluşturulan İkincil Soru Cümleleri.....	7
Cevap Beklenmeyen Pekiştirme Anlamlı Soru Cümleleri.....	8
Kutadgu Bilig'de Bir Üslup Özelliği Olarak Aktarım Cümleleri	9
Atasözü ve Şiirlerde Dolaylı Aktarım Yapıları.....	12
Kutadgu Bilig'de Bir Üslup Özelliği Olarak Örnek Verme ve Dikkat Çekme Cümleleri	14
Kutadgu Bilig'de Bir Üslup Özelliği Olarak Benzetme/Somutlaştırma ve Metaforlar	16
Kutadgu Bilig'de Bir Üslup Özelliği Olarak Deyim/ Atasözleri.....	19
Kutadgu Bilig'de Bir Üslup Özelliği Olarak Kavram Karşıtlıklarından Yararlanma....	21
Kutadgu Bilig'de Üslup Özelliği Olarak Cümle Türleri	22
Haber Kipleriyle Kurulan Cümle Türleri	23
Bilinen Geçmiş Zaman Kipi ile Kurulan Cümleler	23
Geniş Zaman Kipi ile Kurulan Cümleler	23
İstek Kipleriyle Kurulan Cümle Türleri.....	24
Şart Kipi ile Kurulan Cümleler.....	24
Emir ve Gereklilik Kipi ile Kurulan Cümleler	24
Bir Üslup Özelliği Olarak Kutadgu Bilig'de Şiir Parçaları	26
Sonuç.....	27
Kaynaklar.....	28

2. BÖLÜM

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ ÇİZDİKLERİ GÖRSELLER ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ

Giriş.....	29
Yazma Becerisi	30
Yöntem	33
Bulgular ve Yorumlar	34
Sonuç, Tartışma ve Öneriler	43
Kaynaklar.....	45

3. BÖLÜM

ETNOORNİTOLOJİ BAĞLAMINDA TÜRKÇEDE KUŞLARIN İSİMLENDİRİLMESİ

Giriş.....	47
Etnobioloji, Etnozooloji ve Etnoornitoloji Kavramları	50
Etnoornitoloji Bağlamında Türkçede Kuşların İsimlendirilmesi.....	55
Yansıma Seslerle Oluşturulan Kuş İsimleri.....	59
Fiziksel Özelliklerine Göre Oluşturulan Kuş İsimleri	60
Renginden Hareketle İsimlendirmeler.....	60
Belirgin Bir Uzvundan/ Vücut Organından Hareketle İsimlendirme	64
Yaşayış ve Davranış Özelliklerine Göre Oluşturulan Kuş İsimleri	68
Beslenme Özelliklerine Göre Kuş İsimleri	68
Yaşadıkları Yerlere Göre Kuş İsimleri.....	69
Davranış Özelliklerine Göre Kuş İsimleri.....	71
Benzeştirme Yoluyla Oluşturulan Kuş İsimleri.....	72
Zamandan ve Mevsimsel Özelliklerden Esinlenerek Oluşturulan Kuş İsimleri.....	72
Başka Bir Hayvana Benzetilerek Oluşturulan Kuş İsimleri.....	72
İnsan Davranışlarından ve Mesleklerinden Esinlenerek Oluşturulan Kuş İsimleri.....	73
Değerli Bir Nesneye Benzetilerek Oluşturulan Kuş İsimleri.....	73
Bir Ülke ya da Milletten Esinlenerek Oluşturulan Kuş İsimleri	73
İnsan İsmiyle Oluşturulan Kuş İsimleri	74
Yön Bildiren Kavramlarla Oluşturulan Kuş İsimleri	74
Özel Yer İsimleriyle Oluőturulmuş Kuş İsimleri	74
Nesnelerden Esinlenerek Oluőturulmuş Kuş İsimleri.....	74
Bitkilerden Esinlenerek Oluőturulmuş Kuş İsimleri	74

Mitlerden ve Halk Anlatılarından Oluşturulan Kuş İsimleri	75
Yabancı Dillerden Geçen/Alıntılama Yoluyla Oluşturulan Kuş İsimleri	75
Tespiti Yapılamayan/Bir Sebeye Bağlı Kalınmaksızın Oluşmuş Kuş İsimleri	76
Sonuç.....	76
Kaynaklar.....	79

4. BÖLÜM

NİMŞEHİT'İN BAZI ŞİİRLERİNDEKİ DEYİMLER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Şekil Bakımından	86
Birleşik Fiil Yapısında Kurulan Deyimler	86
İsim + Fiil Yapısıyla Oluşturulan Deyimlerde Değişimler.....	86
Sözcükleri Değişmeyenler	87
Fiil Kısmı Değişenler.....	88
İsim Kısmı Değişenler	91
Hem İsim Hem Fiil Kısmı Değişenler	91
İsim + İyelik eki + Fiil Yapısıyla Oluşturulan Deyimler.....	92
Sözcüğü Değişmeyenler	92
Hem İsim Hem Fiil Kısmı Değişenler	92
İsim + İyelik Eki + Belirtme Durumu Eki + Fiil Yapısıyla Oluşturulan Deyimler.....	93
Sözcükleri Değişmeyenler	93
İsim + Belirtme Durumu Eki + Fiil Yapısıyla Oluşturulan Deyimler.....	93
Hem İsim Hem Fiil Kısmı Değişenler	93
İsim + Yönelme Durumu Eki + Fiil Yapısıyla Oluşturulan Deyimler	94
Sözcükleri Değişmeyenler	94
Fiil Kısmı Değişenler	94
İsim+ Bulunma Durumu Eki+ Fiil Yapısıyla Oluşturulan Deyimler	95
Sözcükleri Değişmeyenler	95
Kurallı Birleşik Fiil (Tasvir Fiili) Yapısında Oluşan Deyimde Değişim	95
Hem İsim Hem Fiil Kısmı Değişenler	95
Söz Öbeği Yapısında Olup Sözcüğü Değişmeyen Deyimler	95
Söz Öbeği Yapısında Olup Bir ya da Birden Çok Sözcüğü Değişen Deyimler.....	96
Fiil Kısmı Değişenler	96
İsim Kısmı Değişenler	96
Hem İsim Hem Fiil Kısmı Değişenler	97

Söz Öbeği Yapısında Olup Sözcükleri Değişmeyen Deyimler	98
Söz Öbeği Yapısında Olup Yapım Eki Almış İsimle Kullanılan Deyimler	98
Anlam Bakımından	98
Sözcükleri Gerçek Anlamda Kullanılan Deyimler.....	99
Sözcükleri Mecaz Anlamda Kullanılan Deyimler.....	101
Zıt Anlam Kazanan (Tam Anlam Değişmesine Uğramış) Deyimler	105
Organ Anlamında Kullanılan Kelimelerle Yapılan Deyimler.....	105
Ele Aldığı Konu Bakımından Deyimler	105
Ölüm, İntikam Anlamı Taşıyan Deyimler	106
Din Uğrunda Yapılan Mücadeleyi Anlatan Deyimler	106
İnsanın Toplumdaki Görevini, Yerini ve Önemini İfade Eden Deyimler	106
Toplumdaki Görenek, Ahlak Kalıplarını İfade Eden Deyimler	107
Davranışlardaki Olumsuzluğu İfade Eden Deyimler	108
Dert, Sıkıntı, Felaket, İsyân İfade Eden Deyimler.....	108
Dua-Beddua-Yemin İfade Eden Deyimler.....	110
Sonuç.....	110
Kısaltmalar	114
Kaynaklar.....	114

5. BÖLÜM

KUTADGU BİLİG’DE EŞGÖNDERİM

Giriş.....	117
Gönderimsel Bağdaşıklık ve Tümce Anlamı	118
Öngönderim.....	120
Artgönderim	121
Eşgönderim	121
Kutadgu Bilig’de Eşgönderimli Tümceler.....	121
Birinci Teklik Şahıs ile Gerçekleştirilen Eşgönderimli Tümceler	121
İkinci Teklik Şahıs ile Gerçekleştirilen Eşgönderimli Tümceler	125
Üçüncü Teklik Şahıs ile Gerçekleştirilen Eşgönderimli Tümceler	127
Sonuç.....	130
Kaynaklar.....	131

6. BÖLÜM

KUTADGU BİLİĞ'DE METONİMİ- SİNEKDOKA

Metonimik İlişkiler.....	139
Yer-Toplum İlişkisi (Toplum İçin Yer).....	139
Genel-Özel İlişkisi (Genel İçin Özel).....	140
Nicelik/Nitelik Sayı/Birim İlişkisi (Varlıklar İçin Sayı)	141
Neden-Sonuç İlişkisi (Sonuç İçin Neden).....	142
Durum-Nesne İlişkisi (Durum İçin Nesne)	143
Özellik-Varlık İlişkisi (Varlık İçin Özellik)	144
Bütün-Parça İlişkisi (Bütün İçin Parça).....	145
Eylemi Oluşturan Gerekli Parça-Eylem İlişkisi (Eylem İçin Eylemi Oluşturan Gerekli Parça).....	146
Parça-Bütün İlişkisi (Parça İçin Bütün).....	147
Durum-Varlık İlişkisi (Durum İçin Varlık).....	147
Eylem-Alet İlişkisi (Eylem İçin Alet).....	148
Sinekdokik İlişkiler.....	149
Bütün-Parça İlişkisi (Bütün İçin Parça).....	149
Üye-Topluluk İlişkisi (Topluluk İçin Üye)	151
Sonuç.....	152
Kısaltmalar	152
Kaynaklar.....	152

7. BÖLÜM

DUVAR YAZILARI ÜZERİNE METAFORİK BİR DEĞERLENDİRME

Giriş.....	155
Duvar Yazıları	156
Metafor ve Söylem.....	157
Duvar Yazılarında Metafor	158
Sonuç.....	166
Kaynaklar.....	168

8. BÖLÜM

TARİHİ TÜRK LEHÇELERİNDE BÜTÜNLÜK İFADE EDEN SÖZCÜKLER

Basit Yapılı Bütünlük Sözcükleri	172
Çak	172
İdi/ édi.....	172
Kamağ	173
Türemiş Yapılı Bütünlük Sözcükleri	175
Fiilden Türeyen Bütünlük Sözcükleri.....	175
Alķu	175
Arıtı	177
Büt- Fiili Türemeleri	177
Erüş	180
Kalışız	181
Ko- Fiili ve Türemeleri	181
Sayu	184
Tegme	184
To/tol- Fiili Türemeleri.....	186
Tüzü/Tözün.....	187
Uğrayu	188
Utğuratu	189
Yumğı	189
İsimden Türeyen Bütünlük Sözcükleri.....	190
Bar Sözcüğü Türemeleri.....	190
Bir Sözcüğü Türemeleri.....	194
Tüp sözcüğü Türemeleri.....	195
Kênürü	197
Tük Sözcüğü Türemeleri	197
Tüm/Tümen	201
Alıntı Bütünlük Sözcükleri	202
Arapça Kökenli Bütünlük Sözcükleri	202
Cümle	202
Tamâm	203
Mecmû.....	204
Küllî	204
Farsça Kökenli Bütünlük Sözcükleri.....	205
Heme/Hemme	205
Hepsi	205

Diğer Bütünlük Sözcükleri.....	205
İnağaru	206
Soğa	206
Kısaltmalar	210
Kaynaklar.....	211

9. BÖLÜM

ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİNDE sal- FİİLİNDE ÇOK ANLAMLILIK

Giriş.....	213
Olanak Sağlamak/İsteklendirmek.....	218
Başını Derde Sokmak.....	219
Takmak/iliştirmek/geçirmek	219
Ezmek/Çiğnemek	220
Almak/Bulundurmak.....	220
Düşürmek	221
(Bir Yer)e Gitmek	221
Eğmek/İndirmek	222
İzin Vermek.....	222
Dalmak/Girmek/Sevk etmek.....	222
Sonuç.....	223
Kaynaklar.....	224

10. BÖLÜM

ŞECERE-İ TÜRK'TE ÖLÜMLE İLGİLİ ÖRTMECELER

Giriş.....	227
Türkçede Ölümle İlgili Örtmeceler.....	227
kit- Fiiliyle Oluşturulan Örtmeceler.....	230
bar- Fiiliyle Oluşturulan Örtmeceler	234
tap- Fiiliyle Oluşturulan Örtmeceler	235
Azrail ile İlgili Örtmeceler	235
Sonuç.....	235
Kısaltmalar	236
Kaynaklar.....	236

11. BÖLÜM**DURÛB-I EMSÂL-İ OSMÂNİYE'DE DİSEL KARŞITLIKLAR**

Dilsel Karşıtlık/Oksimoron Nedir?	241
Durûb-ı Emsâl-i Osmâniye'de Dilsel Karşıtlıklar	243
Anlamsal Karşıtlıklar	243
Düşüncede Anlamsal Karşıtlık	244
Eşyada Anlamsal Karşıtlık	245
Fiziksel Anlamsal Karşıtlık	245
İnançta Anlamsal Karşıtlık	246
Mekânda Anlamsal Karşıtlık	247
Zamanda Anlamsal Karşıtlık	248
Dil Bilgisel Karşıtlıklar	249
Olumsuzluk Anlamı Katan Biçimbirimlerle Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlıklar ..	249
-mA (Olumsuzluk Eki) ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	249
-mAz (Geniş Zamanın Olumsuzu) ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	250
+sIz ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	250
Sözcük Türleriyle Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlıklar	251
Adlarla Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	251
Eylemlerle Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	251
Sıfatlarla Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	252
Zarflarla Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	253
Farklı Sözcük Türleriyle Kurulan Karşıtlık	253
Sözcük Öbekleriyle Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlıklar	254
Bağlama Öbeği ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	254
Edat Öbeği ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	254
Eylemsi Öbeklerinin Oluşturduğu Dil Bilgisel Karşıtlıklar	255
İsim-Fiil Öbeği ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	255
Sıfat-Fiil Öbeği ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	255
Zarf-Fiil Öbeği ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	256
Tamlama Öbekleri ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlıklar	257
İsim Tamlaması ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	257
Sıfat Tamlaması ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	257
Tekrar Öbekleri ile Kurulan Dil Bilgisel Karşıtlık	258
Kaynaklar	260

12. BÖLÜM

İRAN TÜRK AĞZILARINDAKİ ORGAN ADLARININ CLAUSON'UN ETİMOLOJİK SÖZLÜĞÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

EDPT'de Diğer Organ Adları.....	279
Sonuç.....	280
Kaynaklar.....	281

13. BÖLÜM

DİVAN-I HİKMET'TE GEÇEN METAFİZİK KAVRAMLAR

Tasavvuf ve Metafizik İlişkisi.....	285
Dîvân-ı Hikmet'te Geçen Metafizik Kavramlar.....	287
Yaratıcı ile İlgili Metafizik Kavramlar.....	287
Meleklerle İlgili Metafizik Kavramlar.....	290
Dini Şahsiyetler ve Varlıklarla İlgili Metafizik Kavramlar.....	291
Diğer Metafizik Kavramlar.....	291
Ölüm ve Ötesi ile İlgili Metafizik Kavramlar.....	293
İbadet, Marifet ve Tasavvufla İlgili Metafizik Kavramlar.....	294
Mekan İçerimli Metafizik Kavramlar.....	296
Zaman İçerimli Metafizik Kavramlar.....	298
Duygu İçerimli Metafizik Kavramlar.....	298
Sonuç.....	300
Kaynaklar.....	300

14. BÖLÜM

ERVÂH-NÂME'DE CENNET- CEHENNEM VE KIYAMET TASVİRLERİNDE BENZETME

Giriş.....	303
Ervâh-nâme'de Cennet, Cehennem ve Kıyamet Tasvirlerinde Benzetme.....	306
Ervâh-nâme'de Ayrıntılı (Tam) Benzetme.....	306
Kısaltılmış Benzetme.....	307
Pekiştirilmiş Benzetme.....	308
Yalın Benzetme (Teşbih-i Belîğ).....	309
Ervâh-nâme'de İstiare (Eğretileme).....	310
Sonuç.....	315
Kaynaklar.....	316